

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE
V PLZNI

MĚSTSKÝ ÚŘAD NÝŘANY pracoviště Plzeň ⑥	Evid. číslo
Datum doručení: 11-04-2023	Počet listů
hod.: min.: sek.:	Počet listů (svazků) příl.
číslo jednací: OUP-km/12240/2023	Velikost soub. (v bytech)

Váš dopis čj. / sp.zn: OÚP-Kon/9813/2023
MUNY/OÚP-Kon/9803/2023
Ze dne / doručeno dne: 23. 3. 2023 | 23. 3. 2023
Naše čj.: NPU-341/25374/2023
Vyřizuje: Kristýna Tomanová
Spisový znak: 820.1

Městský úřad Nýřany
Odbor územního plánování
Pracoviště Plzeň
Americká 39
304 66 Plzeň

Plzeň, 4. 4. 2023

Bývalá škola čp. 28, rejst. č. ÚSKP 106087, v k.ú. Kunějovice, okres Plzeň – sever

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

„stavební úpravy stropu, krovu a střechy“

Přílohy žádosti:

Součástí žádosti je kopie žádosti a projektová dokumentace zhotovená ateliérem Soukup OPL Švehla v listopadu 2019. PD obsahuje průvodní zprávu, souhrnnou technickou zprávu, technickou zprávu, situační výkresy, fotodokumentaci, dokumentaci stávajícího stavu, půdorysy, řezy, detaily, výpis řeziva stropu a krovu, zámečnických prvků, truhlářských prvků, klempířských prvků a popis fungicidních a insekticidních přípravků.

Popis zamýšlených prací:

Zamýšlené práce se týkají stavebních úprav konstrukce střechy, krovu a stropu nad 2. NP. Stávající krytina bude demontována a nahrazena krytinou novou. Nová krytina bude zhotovena z pálených tašek bobrovek na husté laťování v odstínu přírodní červené. Součástí střechy jsou nároží a hřebeny, tyto prvky budou provedeny z typových pálených hřebenáčů a kladeny na sucho. Z důvodu nedostatečného sklonu střechy nad vstupem je navrženo skladbu střechy doplnit o hydroizolační vrstvy kladené na bednění. Na bednění bude položena difuzně otevřená monolitická pojistná izolace s integrovanými lepícími pásy. Spolu s krytinou budou demontovány všechny prvky oplechování a lemování, okapy, poklopy a další klempířské prvky, které budou nahrazeny konstrukcemi novými. Dále budou demontovány podokapní žlaby včetně svodů, které budou uskladněny k druhotnému použití. Nové klempířské prvky budou provedeny z pozinkovaného plechu. Klempířské prvky na střeše budou opatřeny nátěrem v cihlově červeném odstínu RAL 8023, NCS 306-Y50R), na fasádě v barevném odstínu fasády. Na střeše budou oproti stávajícímu stavu doplněny nové střešní poklopy, protisněhová mříž nad vstupem do bytu a typové lávky u stožáru a komínů. Dojde k výměně bleskosvodu včetně uzemnění. Část střechy v prostoru nad schodištěm bude zateplena.

Dřevěný štít na východním průčelí bude repasován (předpoklad 70% repase, 30% replika). U západního štítu bude demontováno stávající oplechování a bude proveden nový dřevěný obklad dle východního štítu. Stávající volské oko, které je z části tvořeno maltou s úlomky z cihel, bude demontováno a nahrazeno celoplošným dřevěným čelem při zachování stávajícího tvarového řešení. Stávající dřevěné obklady budou prohlédnuty po postavení lešení a demontáži střechy. Na základě prohlídky bude upřesněn finální způsob a rozsah oprav podbití, současně proběhne průzkum původní barevnosti. Bude provedena repase (předpoklad 80% repase, 20% replika, u dřevěného obkladu dolní střechy 50% repase, 50% replika). Povrch bude opatřen novými ochrannými nátěry. Barevnost a typ nátěru bude odsouhlasen před realizací projektantem a pracovníky památkové péče, předpokládá se nátěr v tmavě hnědé barvě. Před zahájením prací na podbití verandy bude zpracován restaurátorský průzkum, který bude předložen investorovi a pracovníkům PP, podbití bude repasováno (předpoklad 90% repase, 10% replika). Finální barevnost bude ověřena na vzorcích, vycházet bude ze stávajícího řešení.

U konstrukcí krovu bude po odkrytí krytiny a sejmutí laťování proveden podrobný technický průzkum, na jeho základě bude případně upřesněn či doplněn rozsah a způsob oprav konstrukce. Poškozené prvky budou opraveny nebo zcela vyměněny, prvky poškozené více jak z 50% budou provedeny celé nové. Navržena je oprava krokví v místě kotvení lávek a komínů protézováním, které bude provedeno šikmým plátem s dvojicí svorníků a kovovými zazubenými hmoždíky.

Dojde k přezdění a doplnění koruny zdiva v místě lokálního poškození. Jedná se o korunu cihelného zdiva vyzděného na vápennou maltu, cihly budou druhotně použity. Dále dojde k novému vyzdění komínů dle současného řešení, před demontáží budou komíny zaměřeny. Komíny budou ubourány na úroveň střešní krytiny. Demontovány budou dvě stávající komínové hlavy, vybouraný materiál nebude možné druhotně použít. Spodní část bude omítnuta, horní část bude režná. Horní lícové zdivo bude vyspárováno vhodnou spárovací maltou. Komíny budou opatřeny profilovanou komínovou hlavou.

Stropní konstrukci je nutné prohlédnout a dle potřeby opravit. Navrženo je zateplení konstrukce stropu vložení tepelné izolace mezi trámy. Bude odstraněna stávající podlaha půdy, opětovně budou použity půdovky a vrstva škváry, odstraněno bude maltové lože. Současně s opravami stropních trámů bude nutné demontovat podbití s omítkami, zazděná zhlaví stropních trámů je nutné uvolnit. Stávající podbití s omítkou bude odstraněno a nově provedeno dle potřeby oprav stropu. Další podbití včetně omítek bude demontováno v prostoru nad schodištěm a v zázemí a vstupu navazující na opravovaný krov. Opravy vnitřních omítek na půdě se týkají schodišťové zdi, nadezdívek a komínů v prostoru krovu. Předpokládaný rozsah oprav omítek je 30%. Budou odstraněny poškozené a nesoudržné omítky, opravy budou provedeny jako jednovrstvé vápenné hladké omítky. Součástí prací bude obnovení omítek na případně opravovaných úsecích stropů na podhledu v prostoru schodiště. Na novém bednění bude osazena rákosová rohož a následně bude provedena nová dvouvrstvá vápenná hladká omítka. Na jádru z vápenné malty bude natažena tenkovrstvá štuková omítka.

Charakteristika objektu:

Budova bývalé školy se nachází na jižním okraji obce při silnici od Všerub. Objekt je umístěn v zahradě oddělené od ulice plotem s neomítanými hranolovými sloupky se vstupní brankou. Za školní budovou se v zahradě nachází hospodářská budova s asymetrickou sedlovou střechou.

Jedná se o dvoupodlažní samostatně stojící budovu vystavenou na obdélném půdorysu. Objekt je zastřešený valbovou střechou s vrcholícími malými trojúhelnými štítky s lomenicí (západní štít momentálně oplechován pozinkovaným plechem) a námětky. Střecha má výrazný přesah okapů s

barevně řešeným prkenným podbitím, které tvoří kazetové pole. Na severní a jižní straně střechy se nachází dvojice volských ok, ve střeše je dále trojice zděných komínů, spodní část komínů je omítaná, horní z režných cihel. Střecha je krytá pálenou bobrovkou s původními hladkými hřebenáči a nově doplňovanými hřebenáči s nosem. Fasáda je členěná nízkým soklem tvořeným obkladem z pískovcových kvádrů z haklíkového zdiva, v patře rastrovým prkenným obkladem s konzolkami, který imituje hrázdění. Omítka je břizolitová. Na východním průčelí je k budově připojen přízemní přístavek s dřevěnou verandou, který je krytý jednoduchou valbovou střechou s bobrovkou. Veranda je přístupná po širším žulovém šestistupňovém schodišti, nesená je čtyřmi dřevěnými profilovanými hranolovými sloupky s dekorativní řezbou a opatřena původním dřevěným kuželkovým zábradlím a keramickou červeno-bílou dlažbou. Strop je prkenný se stropnicemi s okosenými hranami a barevnou dekorativní výmalbou. Z verandy vpravo vedou do přízemí původní dvoukřídlé kazetové dveře s dobovým kováním, které jsou v horní třetině prosklené. Původně dřevěná okna byla vyměněná za plastová. Všechna okna v přízemí jsou usazena na přímých podokenních římsách. Vpravo od verandy v přízemním přístavku je dvojice na výšku obdélných oken (pravé úzké), v „hrázděném“ patře jedno na výšku obdélné okno a dvě dvojice drobných na šířku obdélných okének. Jižní boční strana je pětiosá, v pravé ose přízemí s umístěným polokruhem zaklenutým vstupem do otevřené předsíně s původní keramickou dlažbou, z níž vedou kazetové vstupní dveře na schodiště do patra, kde je umístěn byt učitele. Vpravo od vstupu je drobné okénko osvětlující schodiště do sklepa. V levé části přízemí je osazena čtveřice rozměrných obdélných oken na společné podokenní římsě. Tyto okna osvětlují prostor bývalé učebny. Nad okny jsou stopy po bývalém nápisu OBEČNÁ ŠKOLA. Nad vstupem se nachází na výšku obdélné okno. V patře je osazena trojice obdélných oken, před okny jsou umístěné dřevěné truhlíky na dřevěných konzolách (chybí u levého okna). V pravé krajní ose je umístěn reliéfní znak s českým lvem (reliéf setřený). Západní strana má v levé části přízemí novodobé trojdílné okno, pravá část přízemí je zčásti zakryta bedněným přístavkem s pultovou střechou, v patře je pouze jedno drobné na šířku obdélné okno v levé části. Na severní straně je v přízemí jedno novodobé trojdílné okno, v levé části je přízemí zakryto zděným přístavkem s trojicí oken, který zasahuje do východního vstupního průčelí. V patře je osazena trojice nepravidelně rozmístěných na výšku obdélných oken. Stropy nad 1. a 2. NP jsou dřevěné trámové. Konstrukce krovu je dřevěná tesařsky vázaná, tvořena vaznicovou soustavou se stojatou stolicí. Klempířské prvky na střeše jsou z pozinkovaných plechů, na střeše se nachází bleskosvod.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot:

Objekt bývalé školy čp. 28 je kulturní památkou zapsanou na Ústřední seznam kulturních památek ČR pod rejst. č. 106087, objekt je chráněn od 10. 9. 2017. Budova v dnešní době slouží jako městský úřad a klubovna v prostorách 1. NP, ve 2. NP se nachází bytová jednotka.

Jedná se o pozoruhodný příklad české meziválečné architektury a kvalitní příklad venkovské školní budovy čerpající z lidové architektury. Stavba byla realizována v roce 1926 dle návrhu architekta Milana Babušky, který se v 1. polovině 20. století specializoval především na projekty škol a průmyslových staveb (mezi jeho nejvýznamnější realizace patří budovy Technického a Národního zemědělského muzea v Praze na Letné). Objekt je dochován takřka v původním stavu (s výjimkou odstranění původních dřevěných oken a nahrazení okny plastovými), včetně barevnosti detailů i malované výzdoby vstupní verandy. V interiéru se dochovala řada umělecko-řemeslných prvků (původní dveřní výplně včetně kování, zábradlí schodiště apod.) a původní dlažba. Na objektu je bohatě použito přírodních materiálů – kamenný sokl, dřevěná veranda, „hrázdění“, dveřní výplně nebo pálená tašková krytina střech. Budova je zajímavým příkladem názoru na řešení veřejných staveb čerpajícího z lidové architektury.

Technický stav:

Stávající střešní krytina je dožilá, místy s vypadanými a popraskanými taškami. Poškození krovu je lokální, způsobené především zatékáním v místech s chybějícími střešními taškami. Patrné je napadení krovu dřevokaznými houbami v menším rozsahu v místech komínů.

Dosavadní stav projednání:

Dne 27. 3. 2023 došlo k prohlídce objektu zástupci NPÚ ÚOP v Plzni.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že stavební úpravy dle předložené dokumentace:

Budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně-historických hodnot za podmínek:

- 1) Hřebenáče budou hladké dle původní podoby, kladeny budou do malty.
- 2) Před zahájením prací bude proveden restaurátorský průzkum také u dřevěného podbití přesahu střechy.
- 3) V případě potřeby rozsáhlejší opravy konstrukce stropů bude proveden zjišťovací průzkum stávajícího stavu podbití s omítkami. Průzkum může být zajištěn pracovníky NPÚ ÚOP v Plzni.

Zdůvodnění:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni, posoudil předloženou žádost o písemné vyjádření k výše uvedené dokumentaci. Po prostudování předložené dokumentace stanovil podmínky, ke kterým uvádí následující:

- Ad 1) Podoba a způsob kladení hřebenáčů vychází z původního řešení střešní krytiny. Použitím hladkých hřebenáčů a jejich pokládkou do malty bude realizován autentický detail dle původní podoby. Kladení hřebenáčů do malty představuje tradičně využívané řešení a významný detail, který spoluvytváří celkový obraz střešní krytiny, proto je nutné jej z pohledu památkové péče zachovat.
- Ad 2) Z důvodu zodpovědného posouzení stavu dřevěného podbití u přesahu střechy je nutné provést restaurátorský průzkum stejně jako u podbití na verandě. Restaurátorským průzkumem a jeho následným výstupem dojde k adekvátnímu posouzení a zdokumentování nálezové situace.
- Ad 3) Z prohlídky objektu nebyl zjištěn stávající stav řešení stropních konstrukcí, podmínka je stanovena z důvodu zajištění adekvátního posouzení stavu podbití s omítkami v případě, že bude potřeba rozsáhlejších zásahů do konstrukce. Průzkumem se zajistí zachování všech památkově hodnotných prvků v interiéru objektu.

Předložený záměr stavebních úprav za předpokladu dodržení stanovených podmínek neohrozí kulturně-historické hodnoty KP bývalé školy, jelikož popsaný postup bude v souladu s principy památkové ochrany. Předmětné práce týkající se především oprav střešních konstrukcí budou mít pozitivní vliv na celkový stav památky, veškeré práce budou respektovat tradiční technologické postupy, použity budou vhodné materiály. Záměr je proto z hlediska památkové péče přijatelný.

Upozornění:

Veškeré výstupy průzkumů a nově zjištěné nálezové situace je nutné řádně projednat s orgány SPP.

Metodické podklady, literatura:

1) Karta památky, dostupné z <https://pamatkovykatalog.cz/byvala-skola-2172054>.

otisk úředního razítka

Mgr. Petr S o k o l
ředitel

CO: 1x - vlastní

